

7-10 YAŞ ARALIĞI SPORCULARDA ADIM 1-2-3 KAZANIM KONULARI İSTATİSTİĞİ

Araştıran: Mehmet Aşkın TAŞAN
Düzenleyen: Yasemin KAÇAR

ARAŞTIRMANIN AMACI ve KAPSAMI

- ❖ 7-10 yaş arası satranç sporcularının alt yapı durumunu ortaya koyarak antrenör ve çalıştırıcılara, çalışma programları hakkında yararlanabilecekleri fikirler sunmak.

ARAşTIRMAYA KAYNAK TURNUVALAR

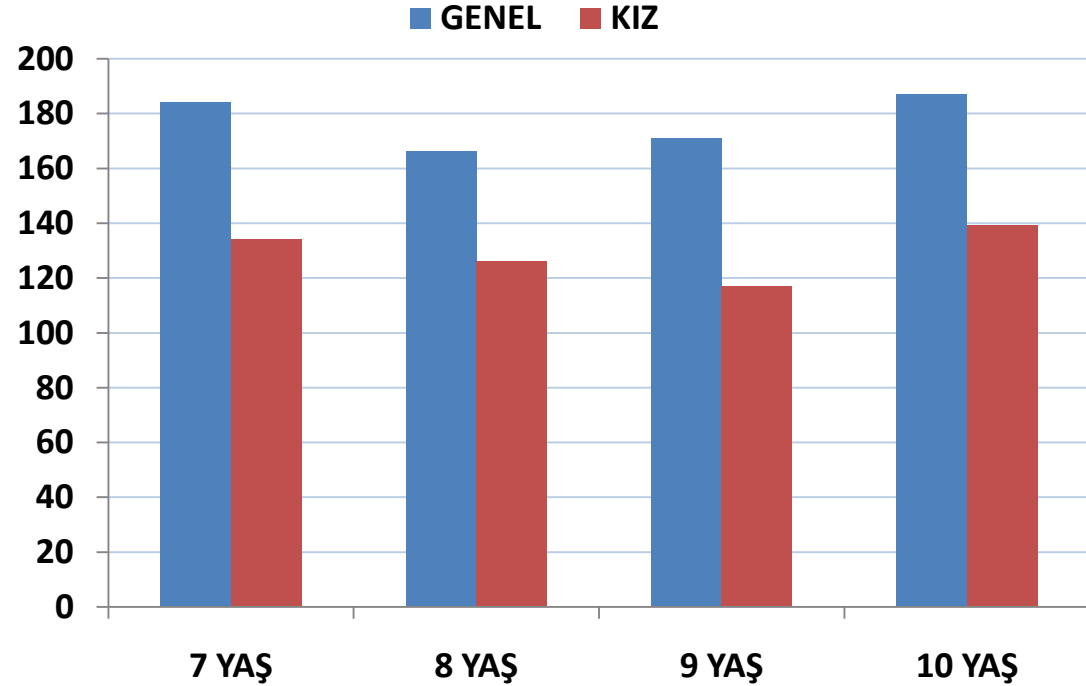
- ❖ Aralarında 2000-2001 yılından beri yapılan ve o zamanki adı Türkiye Yaş Grupları şampiyonası olan final yarışmalarının yanı sıra; Çanakkale TROYA, Akhisar ÇAĞLAK, İzmir İlhan ONAT ANI TURNUVASI, Ereğli OSMANLI ÇİLEĞİ, Yöresel Lig Karşılaşmaları, Akçay İDA, Ayvalık Satranç Turnuvası, Türkiye Kulüpler şampiyonası Final yarışmaları, MEB İl Birincilikler ve Türkiye Finalleri, Küçükler Ligi, Yöre, İl ve Final Yarışmaları gibi ülkemizin önemli ve köklü turnuvalarından yaklaşık 12 yıllık geniş bir süreci kapsayan, sayıları yüzlerce ifade edilen ve çeşitli yaş gruplarına yönelik sporcularımızın satranç gelişim süreçleri farklı konu başlıkları içinde oyun tekniğı eğitimi kriterlerince değerlendirilmiştir.

❖ ARAŞTIRMAYA KAYNAK TURNUVALAR

- ❑ Bu araştırma özellikle 10 yaş altı sporcularının satranç gelişimi ile ilgilidir.
- ❑ Araştırmada turnuva bültenleri, PGN dosyaları ve sporcuların notasyon kağıtları esas kaynak olarak alınmıştır. Her bir notasyon kağıdında iki ayrı sporcunun durumu gözlenmiş ve değerlendirme kayıtları esas alınmıştır. İncelenen oyunların küçük bir kısmı notasyon hatalarından dolayı tam olarak bitirilememiş, ancak incelendiği kadarıyla değerlendirilmiştir.
- ❑ Genel kategori ve kızlar kategorisi oyunları ayrı olarak değerlendirilmiştir.
- ❑ 2000-2001 sezonu ile 2012-2013 sezonları arasında (12 Sezon) Tablo 1'deki kategorilerine göre oyun sayıları belirtilen oyunlar inceleme alan konularına göre değerlendirme altına alınarak ve yüzde olarak sonuçlara yansımıştır.

Tablo 1. 2000-2001 ve 2012-2013 sezonları arasında (12 Sezon) ele alınan oyun sayılarının yaş ve kategoriye göre dağılımı.

	GENEL	KIZ
7 YAŞ	184	134
8 YAŞ	166	126
9 YAŞ	171	117
10 YAŞ	187	139
TOPLAM	708	516
TÜM	708 + 516 = 1224	

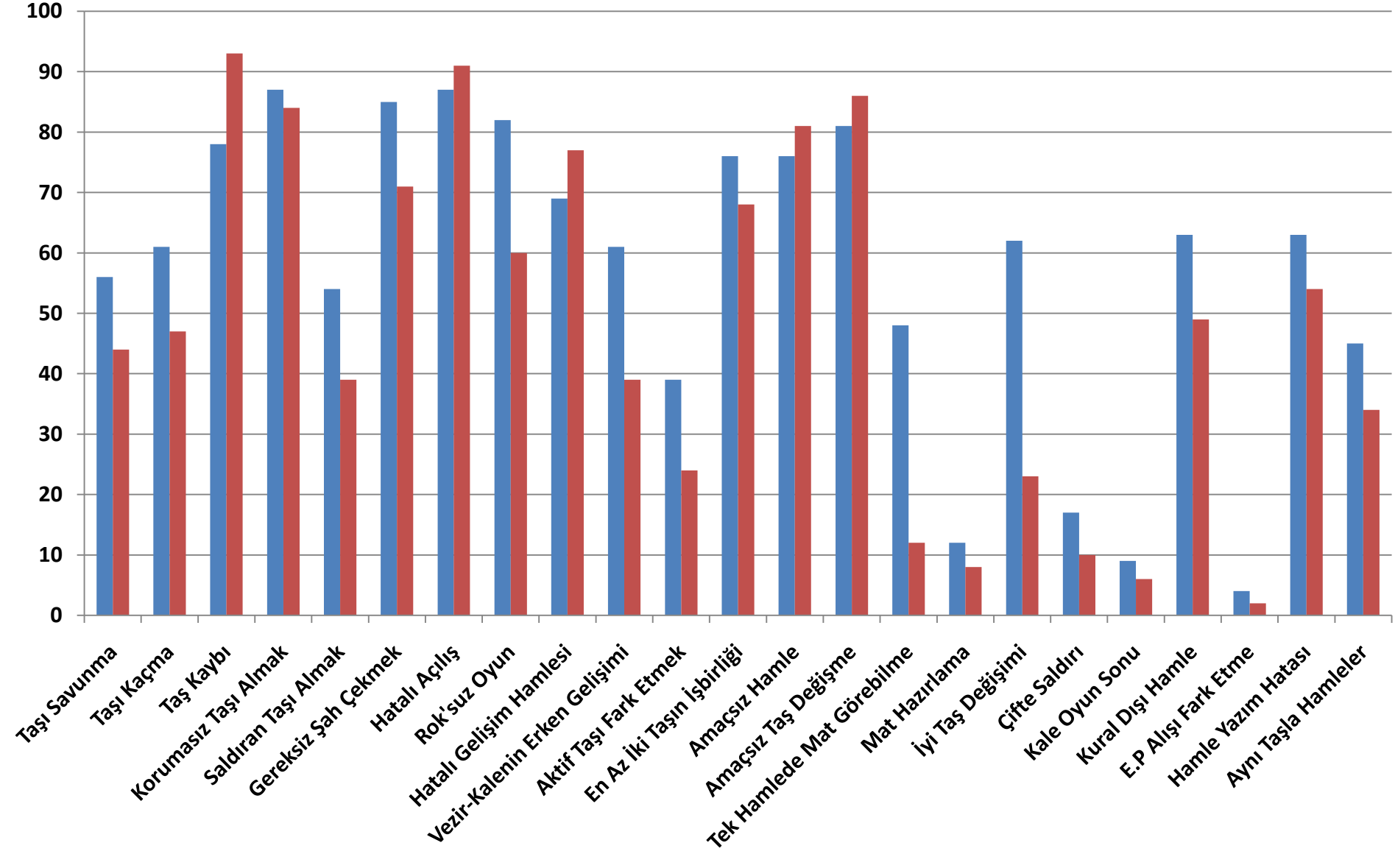

Tablo 2. 2000-2001 ve 2012-2013 sezonlarında incelenen oyunlarda yaş gruplarına göre, ADIM 1 konu dağılımlarında kız ve erkek sporcuların başarı yüzdesi.

ADIM 1	7 YAŞ		8 YAŞ		9 YAŞ		10 YAŞ		YÜZDE		
	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	TOPLAM % (GENEL+KIZ)
Taşı Savunma	56	44	59	48	69	56	77	67	65	54	60
Taşı Kaçma	61	47	74	69	84	78	92	88	78	71	74
Taş Kaybı	78	93	60	79	43	66	46	40	57	70	63
Korumasız Taşı Almak	87	84	93	71	96	92	98	94	94	85	89
Saldıran Taşı Almak	54	39	50	43	79	63	96	71	70	54	62
Gereksiz Şah Çekmek	85	71	79	56	63	57	41	51	67	59	63
Hatalı Açılış	87	91	74	89	67	66	60	69	72	79	75
Rok'suz Oyun	82	60	69	48	26	34	23	27	50	42	46
Hatalı Gelişim Hamlesi	69	77	66	70	41	54	31	41	52	61	56
Vezir-Kalenin Erken Gelişimi	61	39	43	26	38	22	22	11	41	25	33
Aktif Taşı Fark Etmek	39	24	48	39	69	56	78	61	59	45	52
En Az İki Taşın İşbirliği	76	68	81	75	84	81	90	87	83	78	80
Amaçsız Hamle	76	81	66	73	43	51	40	34	56	60	58
Amaçsız Taş Değişme	81	86	66	79	53	60	32	32	58	64	61
Tek Hamlede Mat Görebilme	48	12	26	17	33	24	29	22	34	19	26
Mat Hazırlama	12	8	27	13	33	18	38	27	28	17	22
İyi Taş Değişimi	62	23	47	34	70	44	72	56	63	39	51
Çifte Saldırı	17	10	32	21	39	27	33	32	30	23	26
Kale Oyun Sonu	9	6	21	11	13	8	18	7	15	8	12
Kural Dışı Hamle	63	49	47	12	22	25	13	24	36	28	32
E.P Alışı Fark Etme	4	2	7	4	11	7	14	6	9	5	7
Hamle Yazım Hatası	63	54	58	37	32	29	23	22	44	36	40
Aynı Taşla Hamleler	45	34	26	19	14	26	11	14	24	23	24

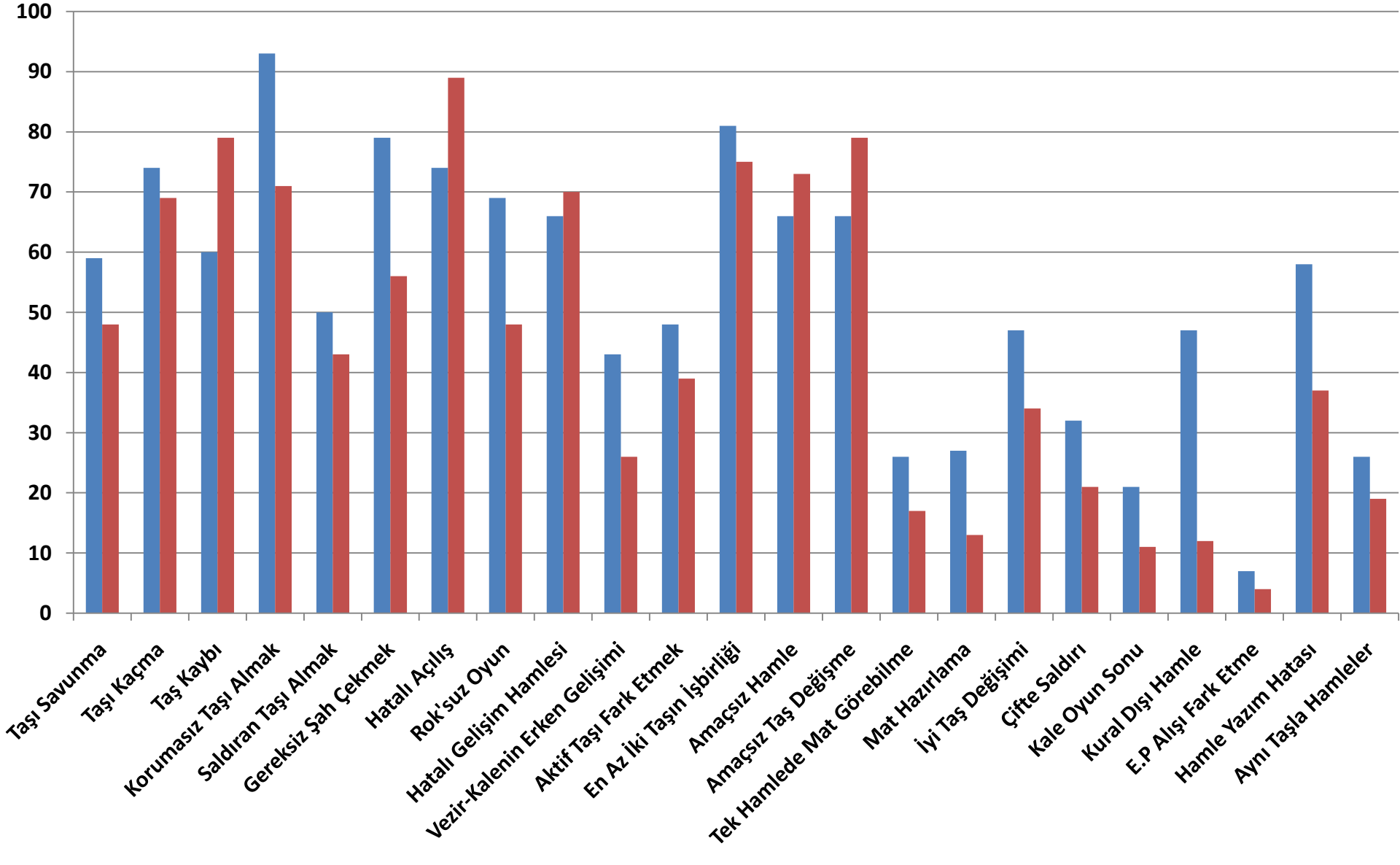
ADIM 1 konularının 7 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 7 YAŞ GENEL (%) ■ 7 YAŞ KIZ (%)

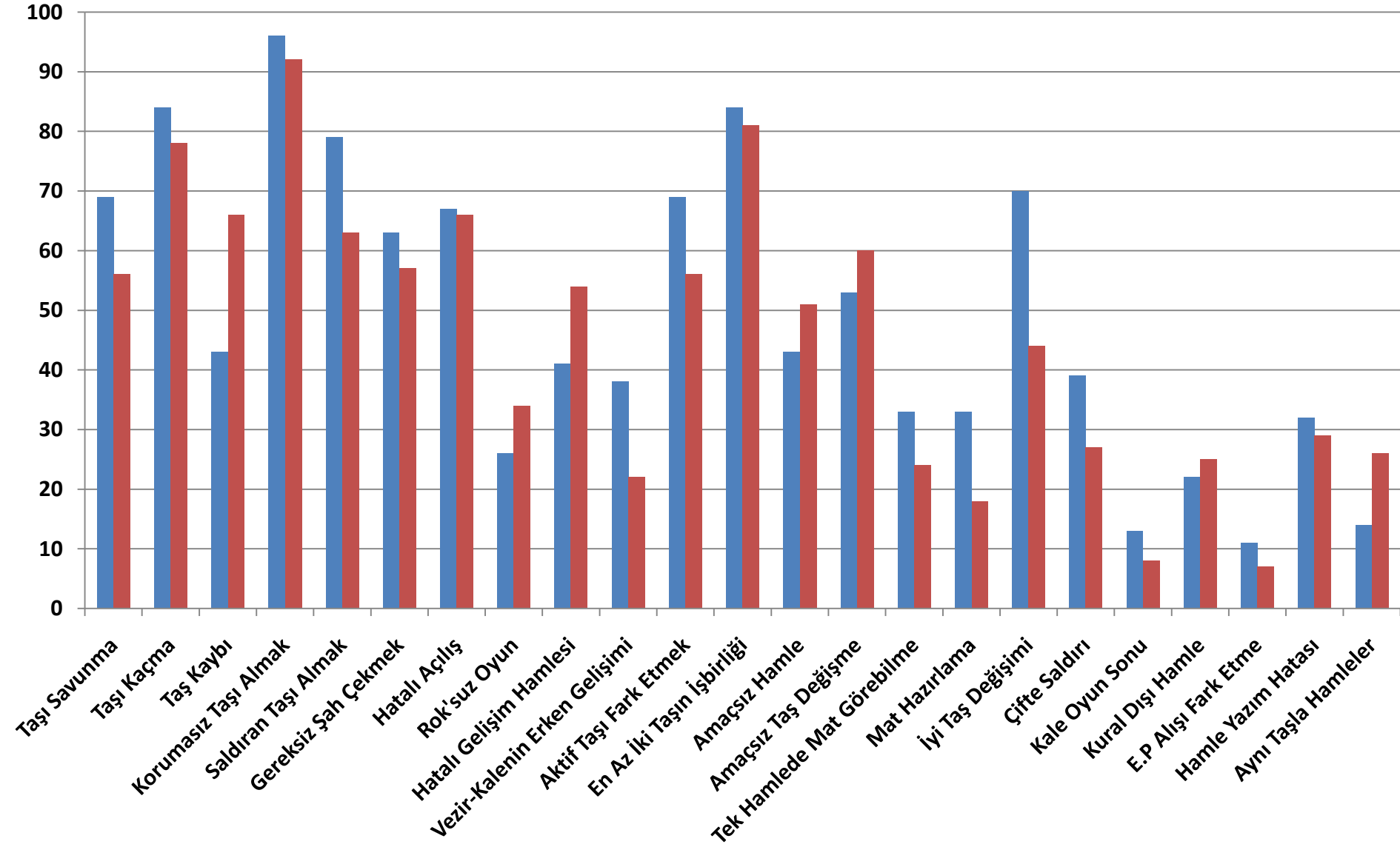
ADIM 1 konularının 8 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 8 YAŞ GENEL (%) ■ 8 YAŞ KIZ (%)

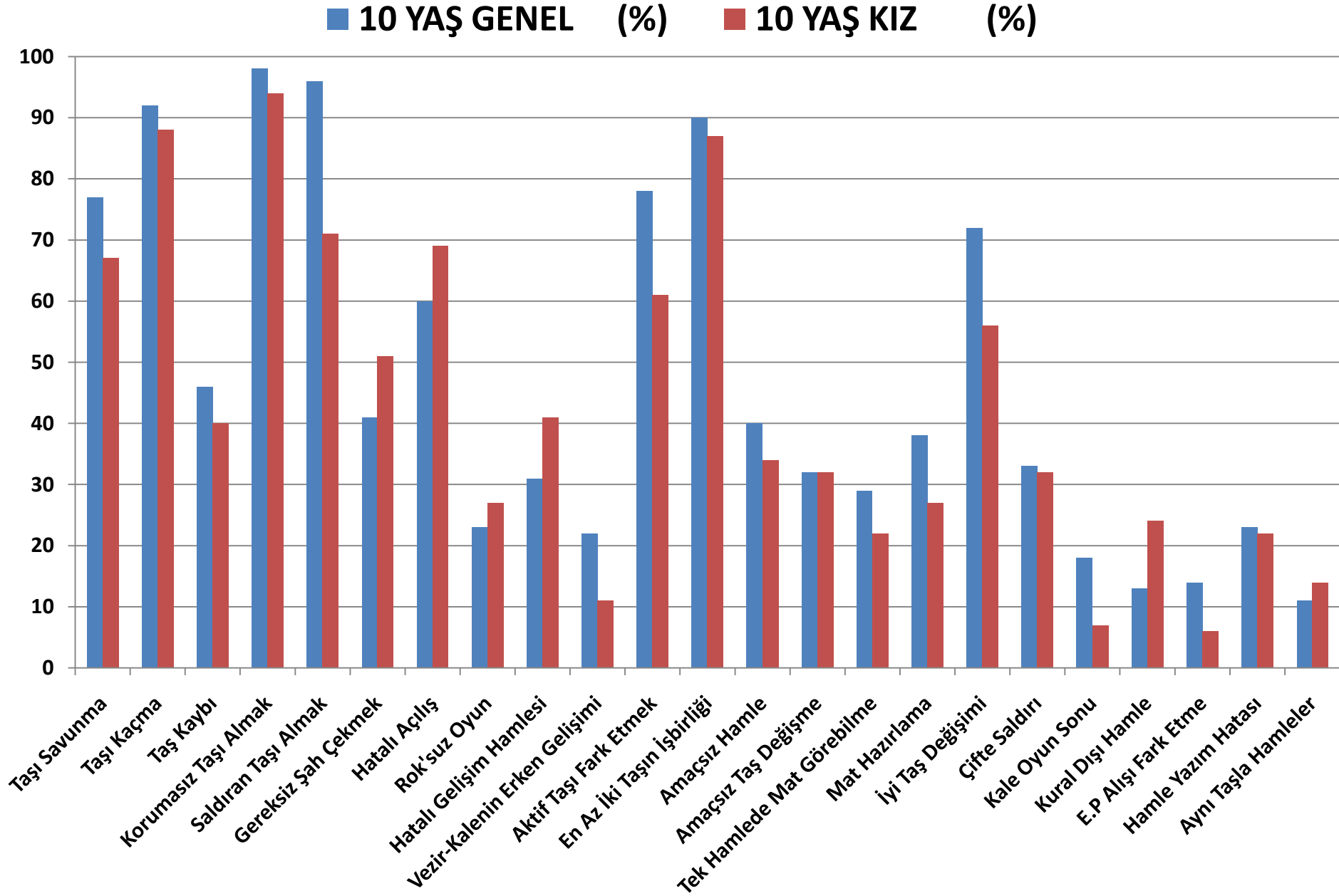

ADIM 1 konularının 9 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 9 YAŞ GENEL (%) ■ 9 YAŞ KIZ (%)

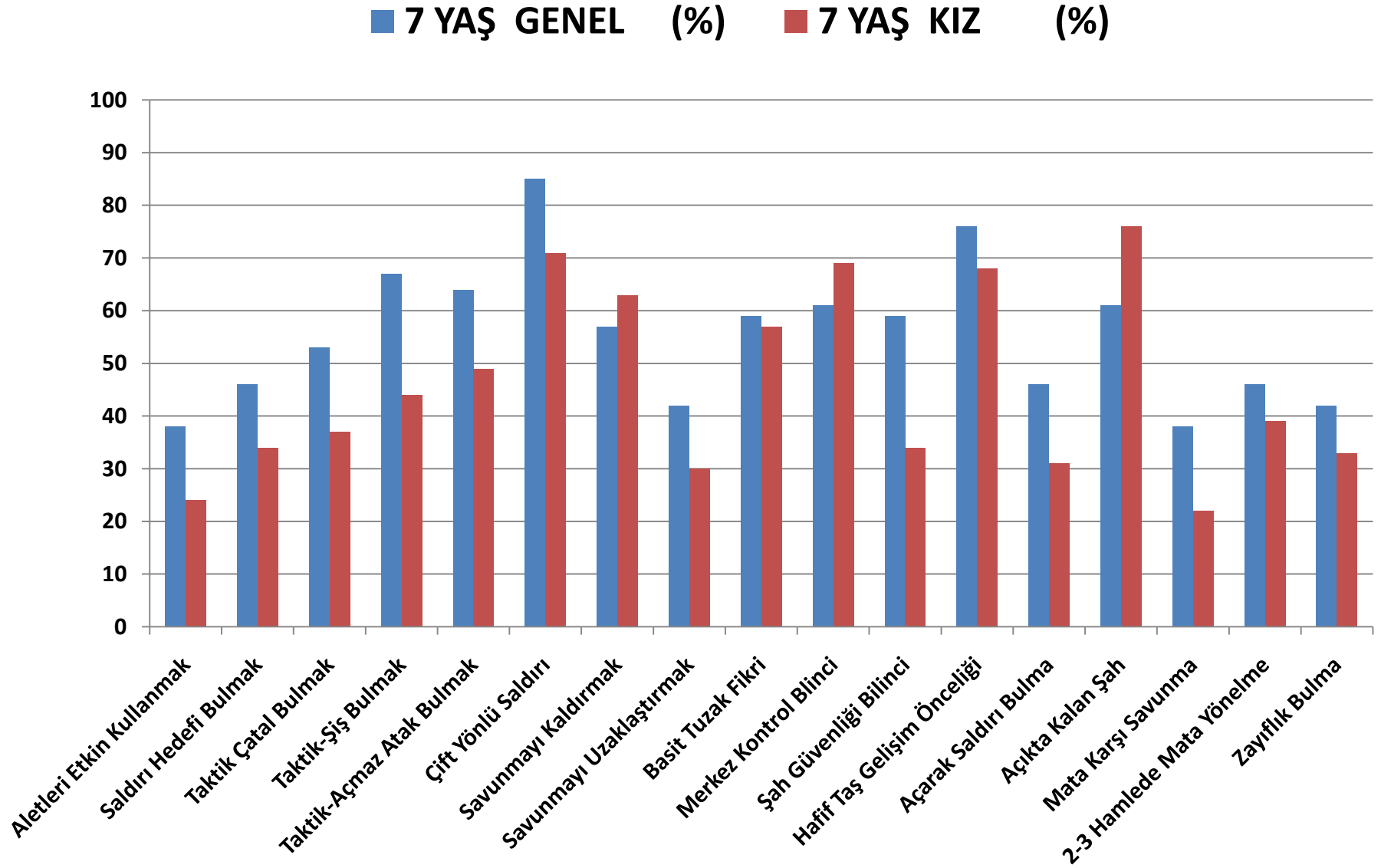
ADIM 1 konularının 10 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

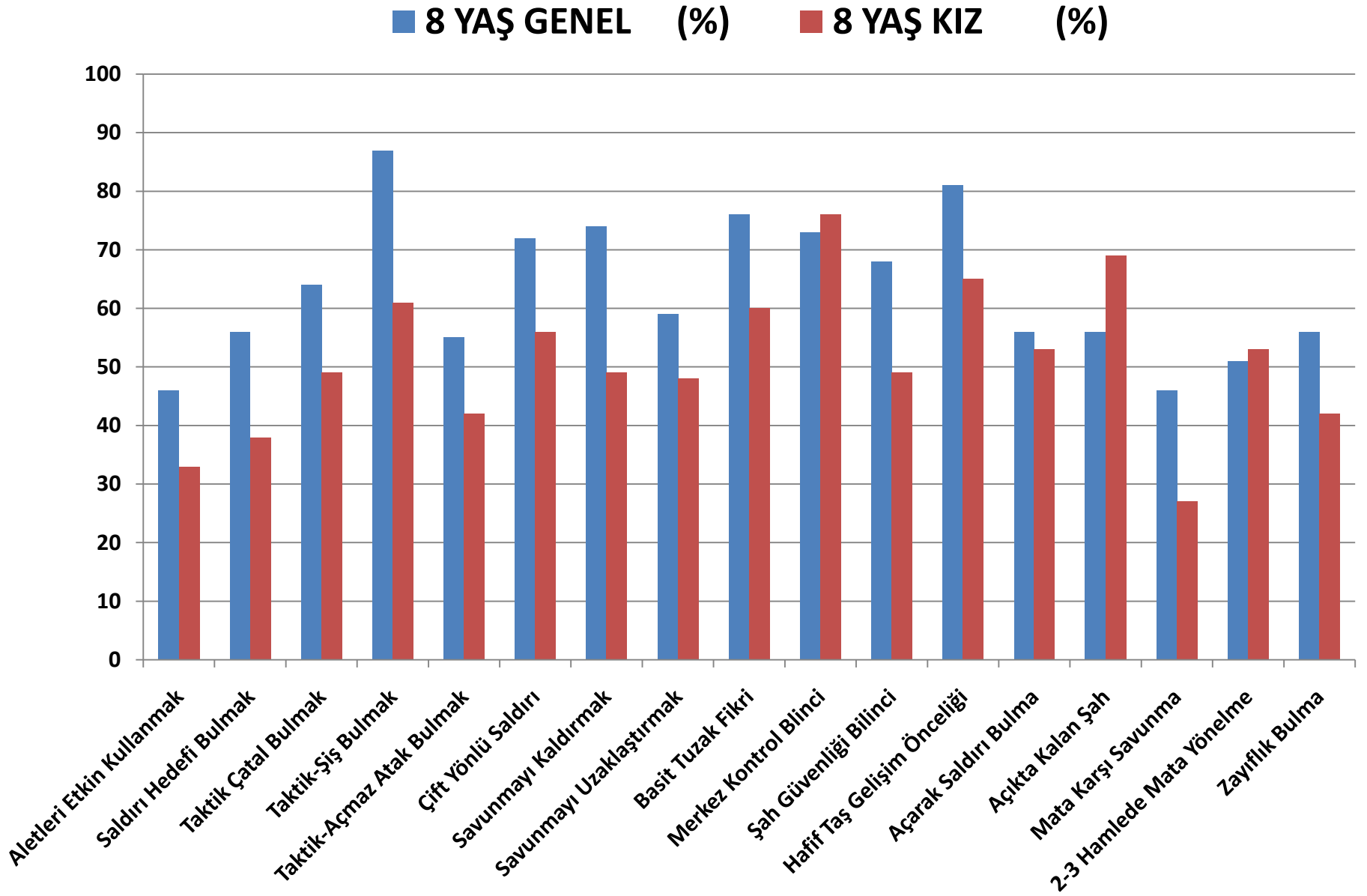
Tablo 3. 2000-2001 ve 2012-2013 sezonlarında incelenen oyunlarda yaş gruplarına göre, ADIM 2 konu dağılımlarında kız ve erkek sporcuların başarı yüzdesi.

ADIM 2	7 YAŞ		8 YAŞ		9 YAŞ		10 YAŞ		YÜZDE		
	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	TOPLAM % (GENEL+KIZ)
Aletleri Etkin Kullanmak	38	24	46	33	64	58	86	65	59	45	52
Saldırı Hedefi Bulmak	46	34	56	38	79	56	87	69	67	49	58
Taktik Çatal Bulmak	53	37	64	49	86	68	92	84	74	60	67
Taktik-Şiş Bulmak	67	44	87	61	93	72	87	74	84	63	73
Taktik-Açmaz Atak Bulmak	64	49	55	42	72	63	91	74	71	57	64
Çift Yönlü Saldırı	85	71	72	56	61	57	48	51	67	59	63
Savunmayı Kaldırmak	57	63	74	49	67	36	80	49	70	49	59
Savunmayı Uzaklaştırmak	42	30	59	48	76	44	73	67	63	47	55
Basit Tuzak Fikri	59	57	76	60	71	54	61	41	67	53	60
Merkez Kontrol Blinci	61	69	73	76	88	72	89	71	78	72	75
Şah Güvenliği Bilinci	59	34	68	49	79	56	88	71	74	53	63
Hafif Taş Gelişim Önceliği	76	68	81	65	84	81	90	87	83	75	79
Açarak Saldırı Bulma	46	31	56	53	73	61	80	74	64	55	59
Açıkta Kalan Şah	61	76	56	69	43	40	32	42	48	57	52
Mata Karşı Savunma	38	22	46	27	63	44	79	52	57	36	46
2-3 Hamlede Mata Yönelme	46	39	51	53	77	59	75	67	62	55	58
Zayıflık Bulma	42	33	56	42	55	48	61	46	54	42	48

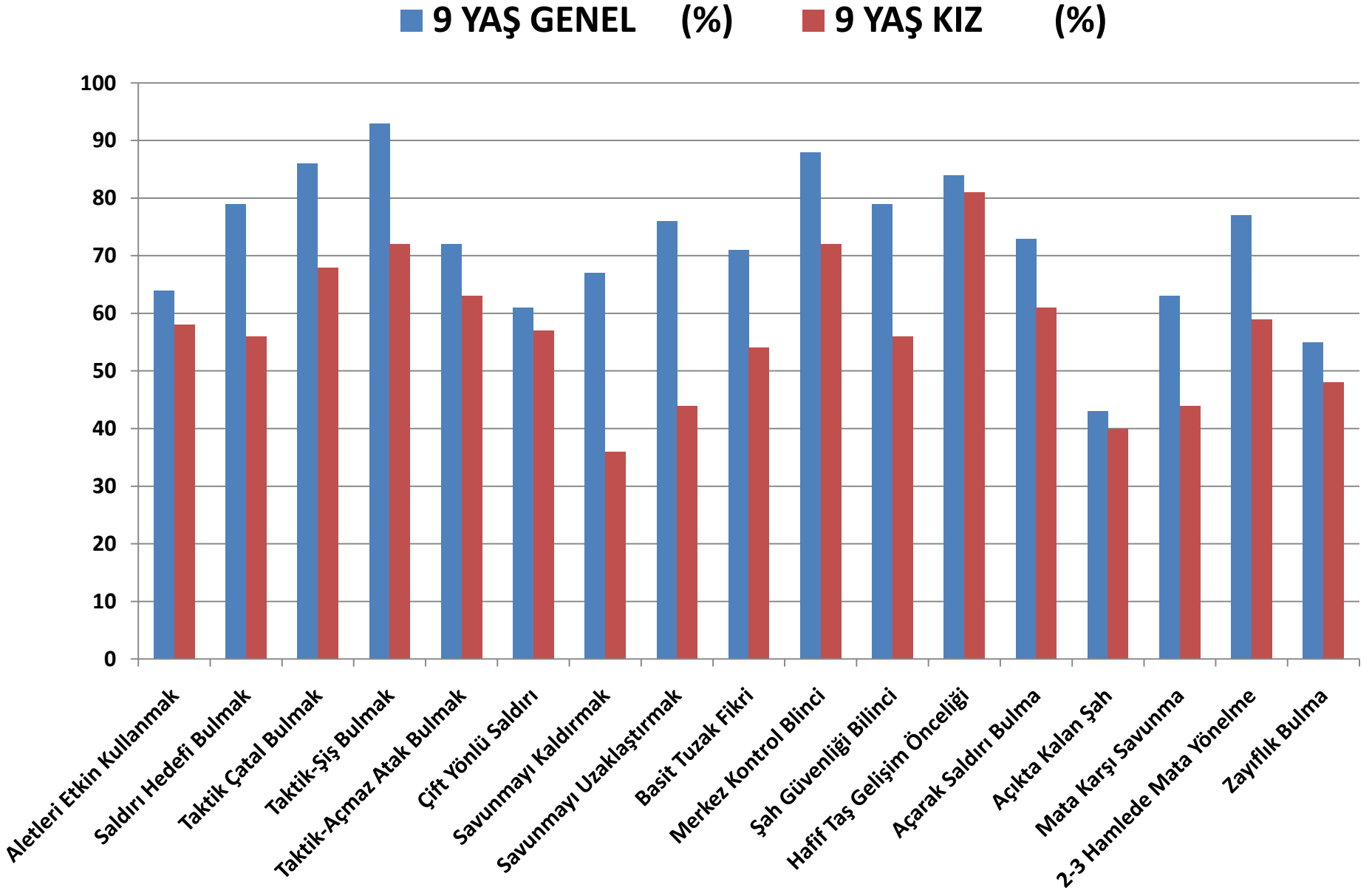
ADIM 2 konularının 7 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

ADIM 2 konularının 8 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

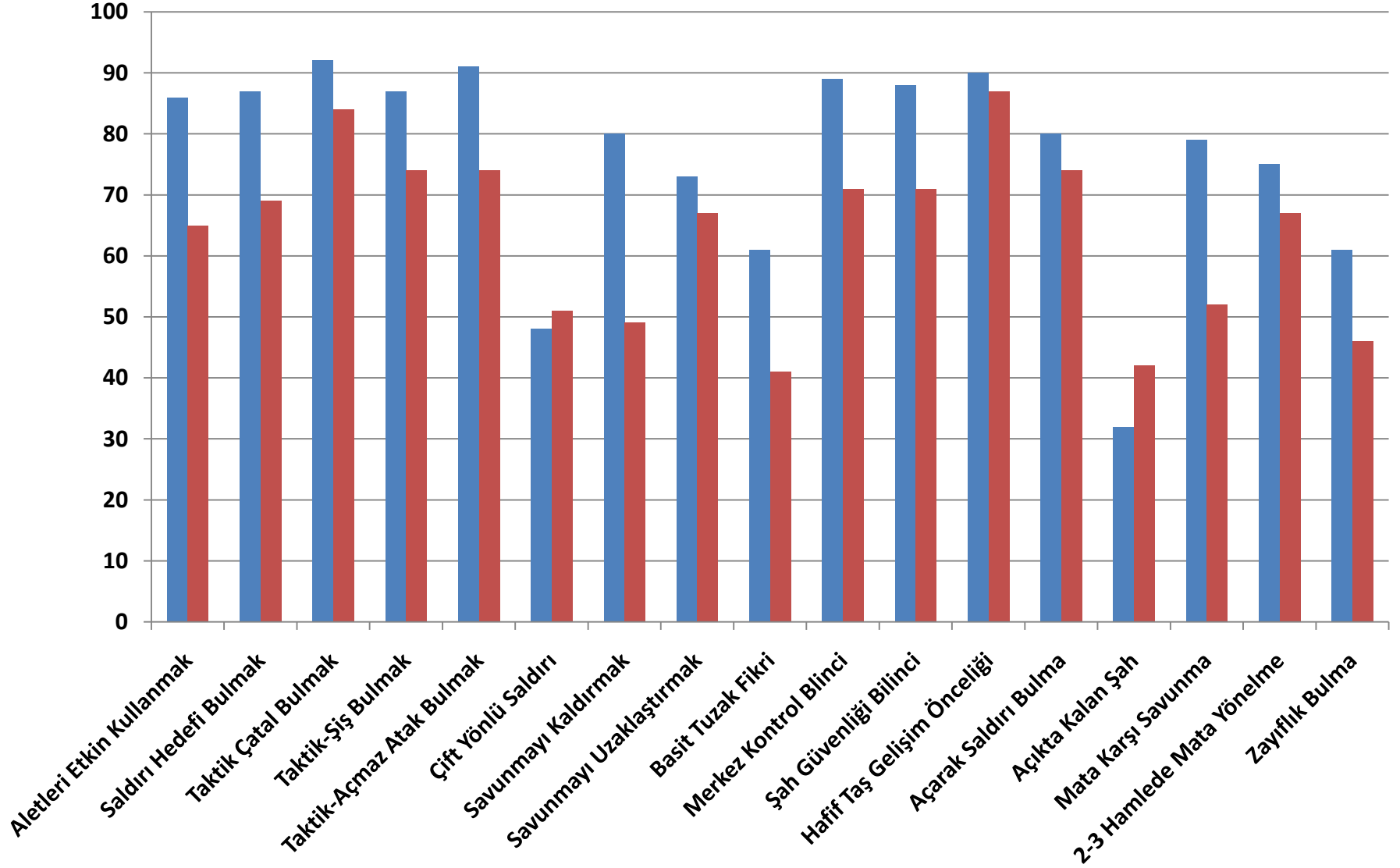

ADIM 2 konularının 9 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

ADIM 2 konularının 10 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 10 YAŞ GENEL (%) ■ 10 YAŞ KIZ (%)

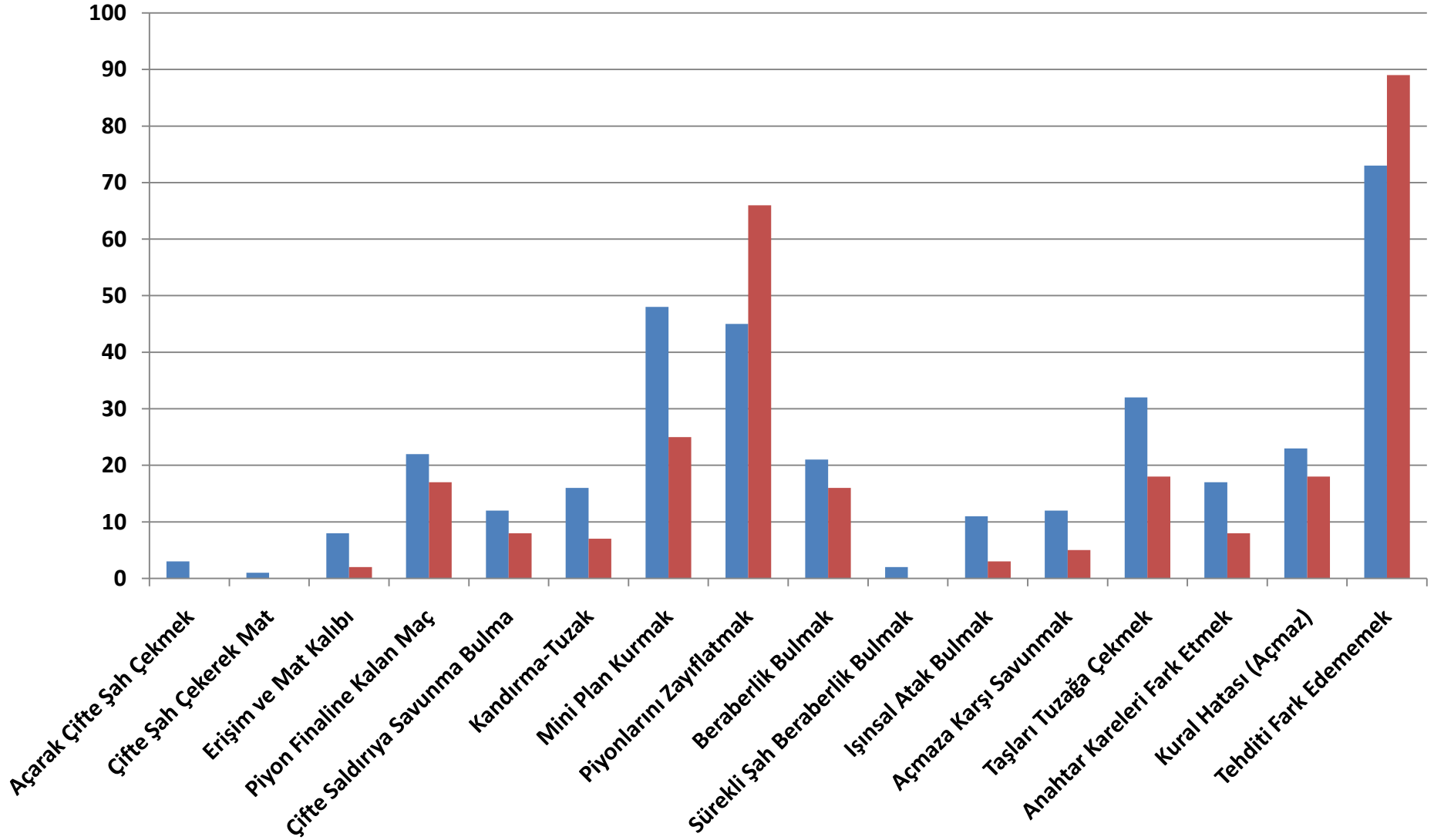

Tablo 4. 2000-2001 ve 2012-2013 sezonlarında incelenen oyunlarda yaş gruplarına göre, ADIM 3 konu dağılımlarında kız ve erkek sporcuların başarı yüzdesi.

ADIM 3		7 YAŞ		8 YAŞ		9 YAŞ		10 YAŞ		YÜZDE		
		GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	GENEL (%)	KIZ (%)	TOPLAM % (GENEL+KIZ)
1	Açarak Çifte Şah Çekmek	3	0	7	2	4	1	9	4	6	2	4
2	Çifte Şah Çekerek Mat	1	0	3	1	4	1	6	2	4	1	2
3	Erişim ve Mat Kalıbı	8	2	23	11	23	14	43	28	24	14	19
4	Piyon Finaline Kalan Maç	22	17	32	23	49	26	55	23	40	22	31
5	Çifte Saldırıya Savunma Bulma	12	8	14	11	22	10	24	16	18	11	15
6	Kandırma-Tuzak	16	7	26	13	28	11	30	21	25	13	19
7	Mini Plan Kurmak	48	25	73	67	79	70	86	73	72	59	65
8	Piyonlarını Zayıflatmak	45	66	58	56	34	63	37	40	44	56	50
9	Beraberlik Bulmak	21	16	17	11	30	22	23	13	23	16	19
10	Sürekli Şah Beraberlik Bulmak	2	0	4	2	6	1	12	8	6	3	4
11	İşinsal Atak Bulmak	11	3	9	2	13	6	9	7	11	5	8
12	Açmaza Karşı Savunmak	12	5	12	3	23	8	39	13	22	7	14
13	Taşları Tuzağa Çekmek	32	18	51	26	65	49	62	39	53	33	43
14	Anahtar Kareleri Fark Etmek	17	8	31	12	58	21	66	23	43	16	30
15	Kural Hatası (Açmaz)	23	18	12	13	6	11	7	9	12	13	12
16	Tehditi Fark Edememek	73	89	66	72	73	80	32	45	61	72	66

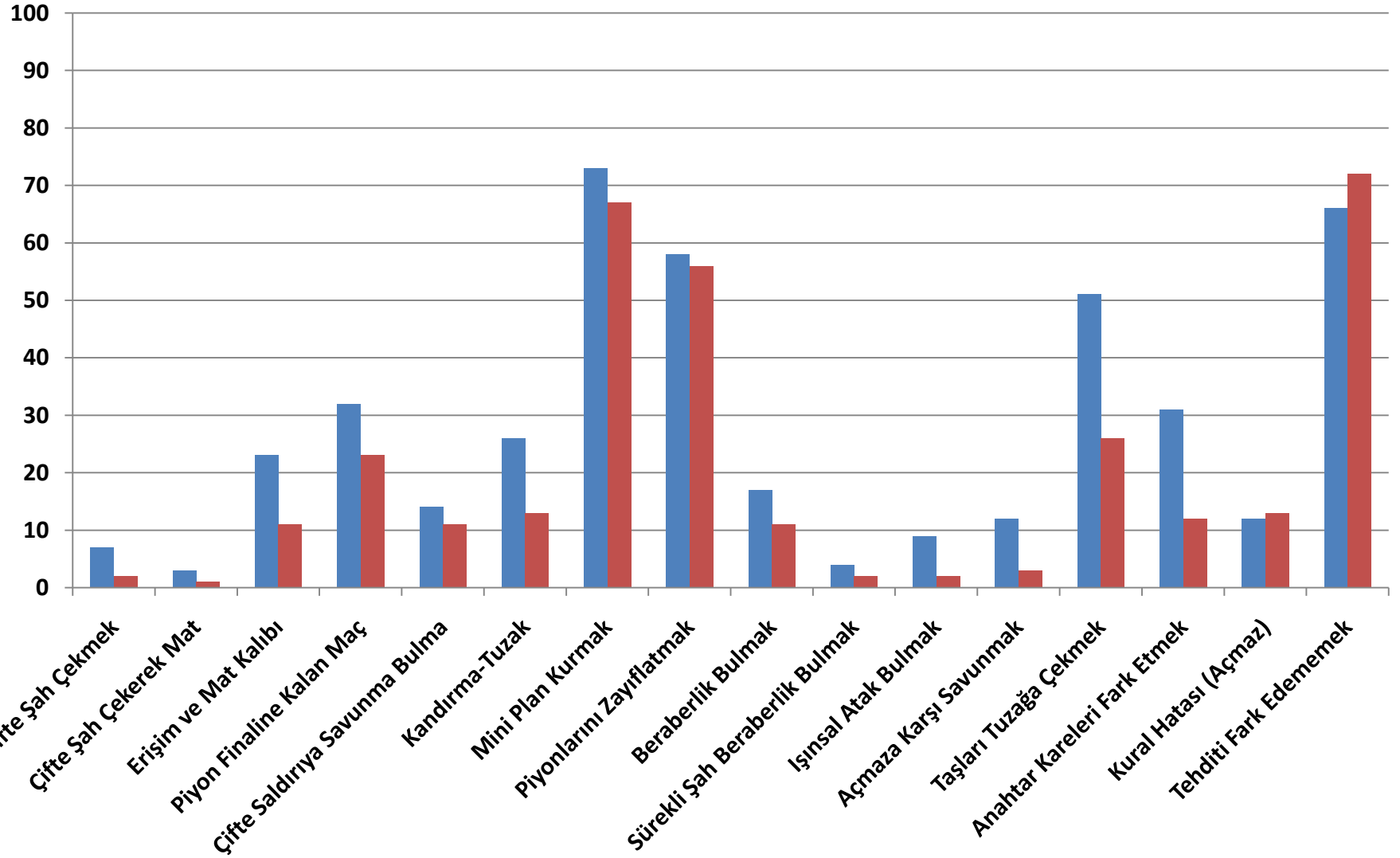
ADIM 3 konularının 7 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 7 YAŞ GENEL (%) ■ 7 YAŞ KIZ (%)

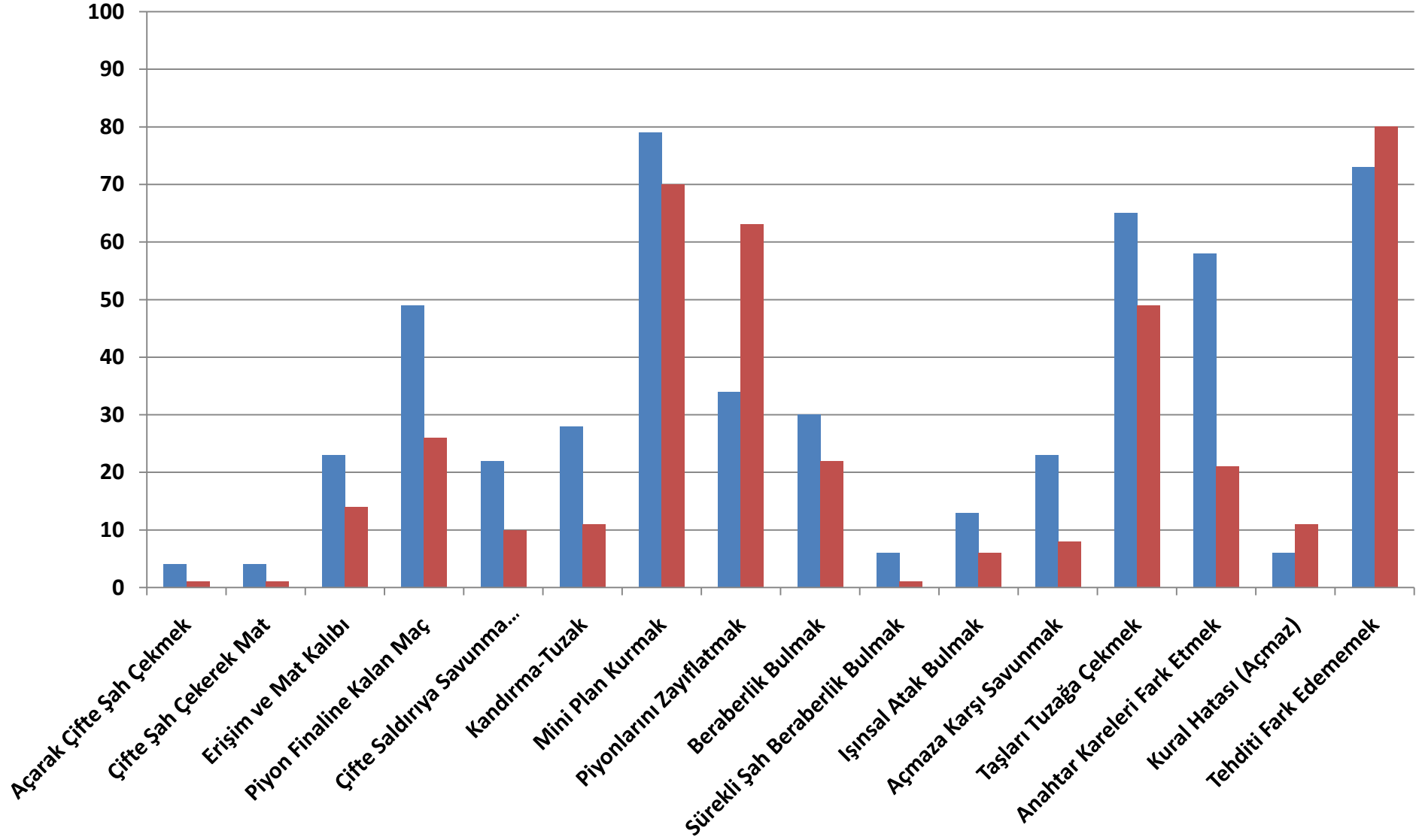
ADIM 3 konularının 8 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 8 YAŞ GENEL (%) ■ 8 YAŞ KIZ (%)

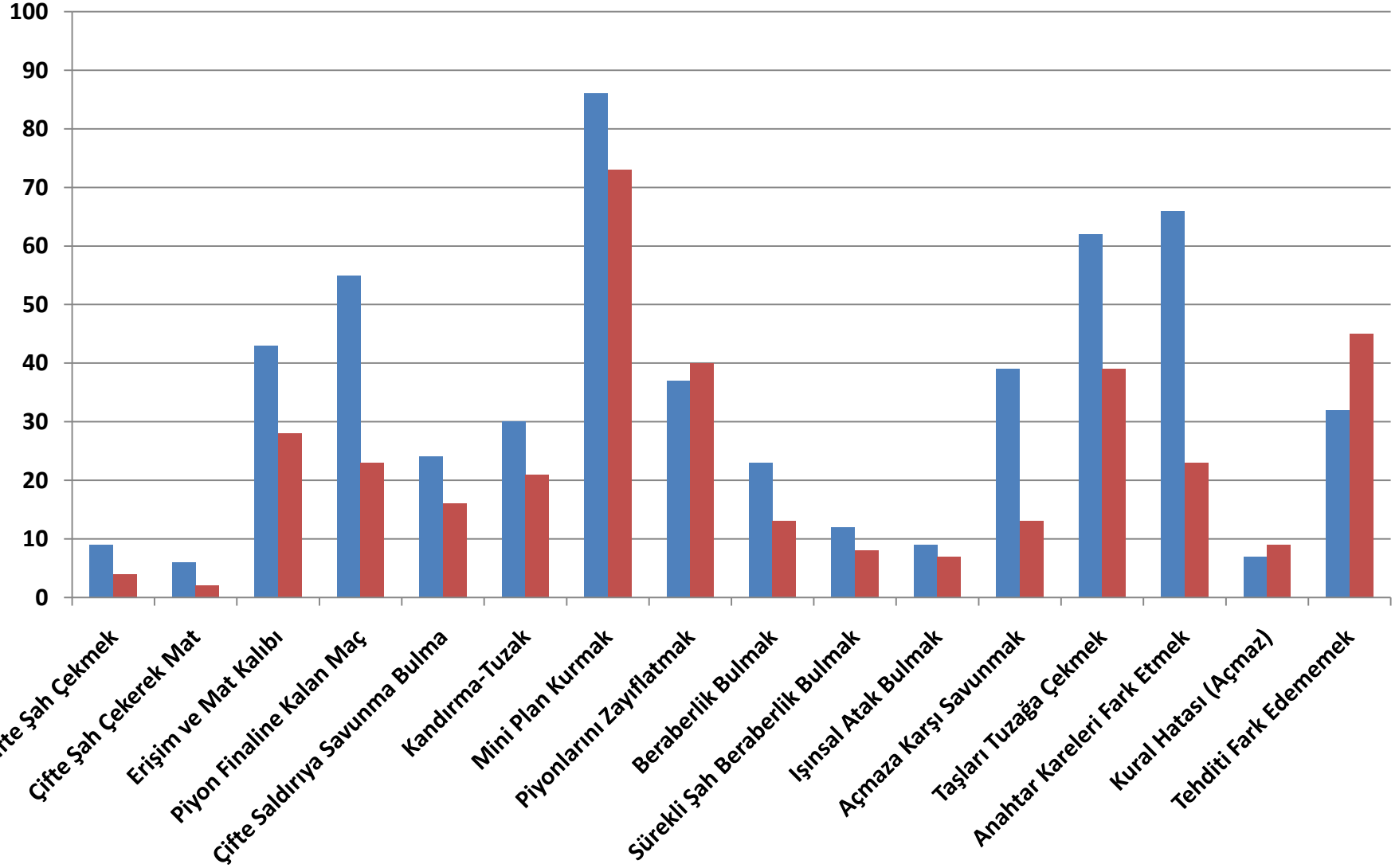
ADIM 3 konularının 9 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 9 YAŞ GENEL (%) ■ 9 YAŞ KIZ (%)

ADIM 3 konularının 10 yaş Genel ve Kızlarda başarı dağılım yüzdesi.

■ 10 YAŞ GENEL (%) ■ 10 YAŞ KIZ (%)

ARAřTIRMADAN ELDE EDİLEN TEKNİK TESPİTLER

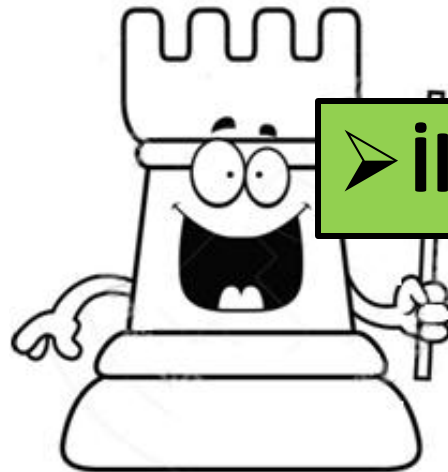
- ✓ Sporcularımızın -Adım 1- konularında özellikle 7-8 yaş grubu ağırlıklı olmak üzere temel bilgi ve teknik eksiklikleri göze çarpmaktadır.
- ✓ Alt yaş gruplarında hamle yazımı eğitimi çok yetersizdir.
- ✓ Sporcularımız teknik hatalarının yanı sıra dikkate değer oranlarda taş gelişimi gibi ilkesel hatalar da yapmaktadır.
- ✓ Sporcularımızın büyük bir oranının içinde olduğu antrenman planlamalarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

ARAřTIRMADAN ELDE EDİLEN TEKNİK TESPİTLER

- ✓ Çalışma programlamalarında da eksiklik olduğu ve yetersiz sürelerde çalışmalar yapıldığı düşüncesi ön plana çıkmaktadır.
- ✓ Çok temel konularda dahi en önemli öğretim ilkelerinden olan bol tekrarlar yapılmadığı için konuların kavranılmamış olduğu saptanmıştır.
- ✓ Türkiye Şampiyonalarına katılan sporcularımızın büyük bir bölümünde eksik maç- turnuva tecrübesi ve yetersiz antrenmanların olumsuz sonuçları oynadıkları oyunlara yansımaktadır.
- ✓ Özellikle çabuk başarı beklentisine ters oranda alınan sonuçlar bu sporcularımızda motivasyon kayıplarına yol açmaktadır.

ARAřTIRMADAN ELDE EDİLEN TEKNİK TESPİTLER

- ✓ Küçük yaş gruplarında notasyon yazmak büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelişimin en öncelikli ve önemli eğitim kuralı, oyundaki hamleleri doğru yazabilme eğitimi ve alışkanlığı kazandırılmalıdır.
- ✓ Sporcularımızın özellikle taş ve alan savunması konularında temel eksiklikler göze çarpmaktadır.

➤ İlginiz için teşekkürler 😊